

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ В ПЕДІАТРІЇ**

Спеціальність: 277 «Фізична терапія, ерготерапія». Обсяг: 3 кредити ECTS (90 год.)
Освітньо-професійна програма: **Фізична терапія, ерготерапія** Навчальні заняття: **практичні заняття**
Код компонента в освітній програмі: **ОК 33** Підсумковий контроль: **диф.залік**
Рівень вищої освіти: **перший (бакалаврський)** Пререквізити: **Нормальна анатомія людини, Нормальна фізіологія людини та патологічна фізіологія, Пропедевтика педіатрії**
Форма здобуття освіти: **очна (денна)**
Рік навчання: **IV**
Семестр(и): **VIII (весняний)**
Тип освітнього компонента: **обов'язковий**
Навчальний рік: **2025-2026**

Кафедра/підрозділ: **кафедра спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії**, вул. О. Шпейсера, 4, м. Харків, Філія Університетська лікарня ХНМУ, 2-й поверх, праве крило.

Керівники освітнього компонента: викладач кафедри спортивної, медичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії.: **Буряченко Надія Олександрівна**
email: no.buriachenko@knmu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):
<https://distance.knmu.edu.ua/enrol/index.php?id=5934>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Дисципліна «Фізична терапія та ерготерапія в педіатрії» охоплює питання відновного лікування, профілактики та адаптації дітей із вродженими і набутими захворюваннями, травмами та порушеннями розвитку. Вона формує у здобувачів освіти теоретичні знання та практичні навички щодо оцінки функціонального стану дітей різного віку, вибору і застосування методів фізичної терапії та ерготерапії з урахуванням вікових і психофізіологічних особливостей.

Особливу увагу приділено мультидисциплінарному підходу, роботі з батьками та соціальному оточенню дитини, принципам командної взаємодії, а також застосуванню сучасних методів і засобів у дитячій реабілітації.

МЕТА КУРСУ: є сформувані у здобувачів освіти систему знань і практичних навичок для здійснення фізичної терапії та ерготерапії у педіатрії, з урахуванням специфіки розвитку дитячого організму.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Після завершення курсу «Фізична терапія, ерготерапія в педіатрії» здобувач знатиме: вікові особливості нервово-м'язової, кістково-суглобової та дихальної систем у дітей; основні методи діагностики функціонального стану дитини; принципи фізичної терапії при неврологічних, ортопедичних і пульмонологічних захворюваннях у дітей; особливості ерготерапії при різних видах порушень розвитку; сучасні підходи до організації педіатричної реабілітації. Буде вміти: проводити клінічне обстеження дітей із порушеннями опорно-рухового апарату та нервової системи; застосовувати стандартизовані шкали й тести оцінки розвитку та функцій; складати та реалізовувати індивідуальну програму фізичної терапії та ерготерапії; використовувати елементи ігрової терапії, навчати батьків домашнім програмам; оцінюватиме результати реабілітаційних заходів і коригувати план втручань.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (16 годин)

Тема 1. Вступ до фізичної терапії та ерготерапії в педіатрії: предмет, завдання, принципи, роль фахівця.

Тема 2. Вікові особливості фізичного та психомоторного розвитку дітей. Методи оцінки розвитку.

Тема 3. Фізична терапія та ерготерапія при дитячому церебральному паралічі.

Тема 4. Фізична терапія та ерготерапія при вроджених та набутих деформаціях опорно-рухового апарату.

Тема 5. Фізична терапія та ерготерапія при захворюваннях дихальної системи у дітей.

Тема 6. Фізична терапія та ерготерапія при захворюваннях серцево-судинної системи у дітей.

Тема 7. Використання ігрових технологій, кінезотерапії та допоміжних засобів у педіатричній реабілітації.

Тема 8. Мультидисциплінарна команда та роль сім'ї у реабілітації дітей з інвалідністю.

Перелік тем практичних занять (28 год.):

Тема 1. Вікові особливості фізичного та психомоторного розвитку дітей. Методи оцінки розвитку.

Тема 2. Фізична терапія та ерготерапія при дитячому церебральному паралічі.

Тема 3. Фізична терапія та ерготерапія при вроджених та набутих деформаціях опорно-рухового апарату.

Тема 4. Фізична терапія та ерготерапія при захворюваннях дихальної системи у дітей.

Тема 5. Фізична терапія та ерготерапія при захворюваннях серцево-судинної системи у дітей.

Тема 6. Використання ігрових технологій, кінезотерапії та допоміжних засобів у педіатричній реабілітації.

Тема 7. Мультидисциплінарна команда та роль сім'ї у реабілітації дітей з інвалідністю.

Перелік тем самостійної роботи студента (46 год.)

Тема 1. Вступ до фізичної терапії та ерготерапії в педіатрії: предмет, завдання, принципи, роль фахівця.

Тема 2. Вікові особливості фізичного та психомоторного розвитку дітей. Методи оцінки розвитку.

Тема 3. Фізична терапія та ерготерапія при дитячому церебральному паралічі.

Тема 4. Фізична терапія та ерготерапія при вроджених та набутих деформаціях опорно-рухового апарату.

Тема 5. Фізична терапія та ерготерапія при захворюваннях дихальної системи у дітей.

Тема 6. Фізична терапія та ерготерапія при захворюваннях серцево-судинної системи у дітей.

Тема 7. Використання ігрових технологій, кінезотерапії та допоміжних засобів у педіатричній реабілітації.

Тема 8. Мультидисциплінарна команда та роль сім'ї у реабілітації дітей з інвалідністю.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: методи вправ (практичні), методи використання слова (педагогічне словесне пояснення) та методи наочності (демонстрація рухів), інтерактивні методи.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з

неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70 – 120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за обидва семестри становить **загальну навчальну діяльність (ЗНД)**.

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Підсумковий контроль. Умовою допуску до заліку є набрання 120 балів ЗНД. Оцінка за залік становить від 120 до 200 балів.

Оцінка з дисципліни (ОД). $ОД = ЗНД + ІЗ$.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі:

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Освоєння освітнього компоненту передбачає обов'язкове відвідування практичних занять, а також самостійну роботу.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем практичних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо здобувач освіти відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації здобувач освіти повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату здобувач освіти отримує за завдання 0 балів.

Відвідування занять. Відвідування практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є спортивна форма. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Неврологія: підручник / І. А. Григорова [та ін.]; ред.: І. А. Григорова, Л. І. Соколова. - К. : Медицина, 2020. - 638 с.
2. Фізична терапія в педіатрії : навч. посіб. / ред. Н. В. Анохіна. – Харків : ХНМУ, 2022. – 204 с.
3. Сучасні підходи до реабілітації дітей з порушеннями розвитку : монографія / за ред. Г. І. Циганенко. – Київ : МЕДКНИГА, 2023. – 312 с.
4. World Health Organization. Rehabilitation in health systems: guide for action. – WHO, 2023. – 88 p.
Campbell S. K., Palisano R. J., Orlin M. N. Physical Therapy for Children. – 6th ed. – Elsevier, 2024. – 1104 p.

Зав. кафедри спортивної,
фізичної та реабілітаційної
медицини, фізичної терапії,
ерготерапії, к.мед.н, доцент

Олена МАРКОВСЬКА

